

Tegevused	Ajakava	Oodatav tulemus	Möödikud	Märkus
<p style="text-align: center;">TUGEVAD KOGUKONNAD Rannarootsi ajaloolised piirkonnad on elujõulised ja tagatud on nende igakülgne areng</p>				
1. Innustada saarte kogukondadevahelisi ühisalgatusi ja koostada ühisettepanekuid seadusandluses Eesti saarte püsigogukondade eripäradega arvestavalt.	1 jaan - 31 dets 2026	Saarte püsigogukondade säilimine.	Juhatuse esimees on Eesti Saarte Kogu/ ESK juhatuse liige ja tegeleb selle valdkonnaga ESK juures.	Kulud katab ESK eelarve.
2. Toetada Aibolandi kogukondi arengustrateegiate koostamisel ja projektitaotluste ettevalmistamisel. Anda infot erinevate fondide ja programmide avanemise osas.	1.jaan – 1.detsember 2026	Kogukonnad saavad tuge projektitaotluste ettevalmistamisel ning suureneb projektitaotluste arv.	Saarte pärimuskultuuri programmi (2026. aastaks rannarootsi kultuuriruumiga seonduvalt) saadetud taotluste arv kasvas eelmise aasta võrdluses 9-lt 16-ni.	
3. Koostöös kogukondadega infotahvlite, külasiltide jm info kasutamine kakskeelsena ning tunnustame selles valdkonnas tublimaid.	1 jaan - 31 dets	Suunaviidad vahetatakse uute vastu Väike-Pakril ja mujal Aibolandis.	Eesmärk vähemalt 50 uut või uuendatud infokandjat Aibolandis.	
4. Jätkata uute liikmete kaasamisega rahvusnimekirja	1. jaan - 31-dets	Rahvusnimekirja kontroll I kvartalis ja sellel eelnevalt rahvusnimekirja uuendamine. Soovime kaasata rahvusnimekirja uusi, aktiivseid inimesi, kes huvituvad enda identiteedist ja pärandist. Kontrollitud rahvusnimekiri on kinnitatud	Eesmärk 5 uut avaldust aastal 2026.	

		Kultuurministeeriumi poolt.		
<p style="text-align: center;">KEEL JA KULTUUR Rannarootslaste keele- ja kultuuritraditsioonid on hoitud ja hinnatud</p>				
5. Kultuuriteekondade väljaarendamiseks kogukondade sees on alustatud Noarootsis ja sellel aastal saab lisada veel ühe piirkonna.	1.-jaan – 31.dets	Eesmärk kaardistada kõik piirkonna sisesed teekonnad, mis on mõeldud siseturistile ja siduda nii välis- kui koduturisti (sh lasteekskursioonide) teekonnad ja avalikustada need veebilehel Visitaiboland. Noarootsile lisandub sellel aastal Ruhnu.	Kahe piirkonna teekonnad on kaardistatud.	
6. Eestirootslaste VI laulu- ja tantsupeo ettevalmistavad arutelud ja rahastustaotlused.	1. jaan – 31.dets	Valmib laulu- ja tantsupeo repertuaar. Osalejate harjutusperiood algab sügisel.	Eestirootslaste VI laulu- ja tantsupidu toimub Haapsalu piiskopilinnuses 19.juunil 2027 (proovipäev 18.juuni)	
7. Projekt „Aiboland – õpetades ja õppides”, mille käigus valmib koostöös Aibolandi koolidega rannarootsi pärandil põhnev õppematerjal, et anda Eesti koolide erinevate ainevaldkondade õpetajatele, kes rannarootslaste pärandit tutvustavad lisamaterjale ja innistada noori materjale kasutama.	1. jaan – 31.dets	Projekti käigus valmib kaasaegne ja noortele suunatud digitaalne õppevara. Loodavad multimeedia õppematerjalid hõlmavad tekste, fotosid, arhiivi- ja nüüdisaja helisalvestisi ning videoklippe, mis avavad rannarootslaste elu eri tahke.	Projekti lõppedes (kui kogu materjal on veebis kättesaadav) saame hinnata sellest kasusaajate arvu.	Rahastus selgub esimeses kvartalis.
8. Projekt „Ruhnu pulm Eesti Rahva Muuseumis”	Ettevalmistus 01.03.2026 – 29.05.20	Valmib professionaalne ja sisukas lavateos, mis esitleb Ruhnu pulmakombeid ning rahvapärismust enneolematul moel ning toob selle laiema	Ruhnu pulma lavastus ERMis 31.05.2026 (proovipäev 30.05.2026) Projekti edu parameetrik on suur hulk kaasalöövaid ruhnulasi: saareelanike seast valitud etenduse osatäitjad (16),	Rahastus selgub I kvartalis.

	26	<p>publiku ette. Valmib etendust saatev ja lisateadmisi pakkuv digitaalne ning füüsiline buklett, lisaks etenduse foto- ja videojäädvustus. Projekti tulemusel tugevneb rannarootslaste identiteet ja nähtavus Eesti kultuuriruumis laiemalt</p>	<p>etenduse sisuline tuumtiim (3) ja töötubade korraldamine (5). Töötoad pakuvad hariduslikku väljundit ka ruhnu pärimuse tutvustamisele laiemalt ja on seetõttu omaette mõõdetav tulemus. - Pulmadekoratsioonide valmistamine: Ruhnu käsitöö ringis Külli Uustali juhendamisel (-15) - Ruhnu tantsude õpetamine: Ruhnu saarel koolilastele ja huvilistele; Sabatantsul festivalipublikule ja suveruhnlastest mandril elajatele (100), ERMis etendusepublikule ja simmaniküllastajatele (50-70) - Pulmakroonide töötuba: ERMis (25-40) - Pulmatoitude õpituba (15 in) - Ruhnu kohalike ettevõtjate kutsumine sündmusele ja etendusele järgnevale simmanile, eesmärgiga seal tutvustada nende pakutavaid tooteid (8) - Ruhnu pulma etendus (250 in. + osatäitjad) - Videomaterjal ja fotogalerii lavastusest, mida saab kasutada nii haridustegevuses kui ka muuseumides ning avab võimaluse materjali kasutada ka ruhnu inimestel turismi eesmärkidel (giidiga Ruhnu pulmaaineline tuur vmt). - Etenduseks valmib ruhnu kombeid ja pulmatraditsioone tutvustav digitaalne materjal ja füüsiline voldik, mis täidab ka kava-ning laululehe funktsiooni etenduse publikule, kuid mida on võimalik hiljem Ruhnu kohalikel inimestel saart tutvustava materjalina kasutada. - Meediakajastus</p>	
--	----	--	--	--

			pulmaetenduse eel, ajal ja järgsel perioodil (vähemalt 2 pressiteadet, 1 telekajastus, sotsiaalmeediapostitused ja vähemalt 1 raadiointervjuu).	
9. Projekt „Pärimuse kogumine rannarootslaste järeltulijatelt”	01.03.2026 - 30.11.2026	Suureneb rannarootsi pärimusest huvitatute arv. Ajaperiood, mis hõlmab okupatsiooniaega on vähem kirjeldatud, sest inimesed ei rääkinud pikka aega enda elust sellel perioodil. Inimesed kirjutavad enda mälestusi üles teisiti, kui nad sellest räägivad, sest kirjutamisel toimub enesetsensuur. Selliselt kogutud materjal sisaldab rohkem infot, mis vastasel juhul võiks kaduma minna.	Intervjueeritavate arvuks hindame kümnekond isikut. Audiovisuaalseid lühiformaate on plaanis toota 6 kuni 8.	
10. Ajaloo lühikokkuvõtete sarja järgmise raamatu ilmumine.	I p-a 2026 I kv tõlge rootsi keelest eesti keelde, II kv kujundus, trükk.	Valmib Noarootsi piikronna rannarootslaste asustuslugu kirjeldav raamat.	1 teos, raamatututvustus Rannarootsi Muuseumis	
11. Kogukondade rootsi keele õppeprogrammi jätkumine Ruhnus, Vormsil ja Tallinnas Eva-Tiina Põlluste eestvedamisel ja toimub keelelaager (erinevatest Aibolandi	1.jaan – 31.dets	Paraneb rootsi keele tase, mis veebipõhises õppes on B2 keskmiselt. Suueneb saarte laste ühtsustunne keelelaagris, mis tähtsustab rootsi keelt ja annab	Veebikursuste arv ja loogika jääb samaks. Rohkem kursuseid ei ole võimalik läbi viia rootsi keele õpetajate nappuse tõttu. Toimub rootsi keelelaager kooliõpilastele.	

piirkondadest) kooliõpilastele Kai Sommeri eestvedamisel Ruhnus		seda edasi mänguliselt. Õpetajad saavad vahetada keeleõppe kogemusi.		
12. Osaleda Etnolaadal ja jagada infot kogukonna kohta.	Sept 2026	Eestimaa rootslased on esindatud Etnolaadal.	Samas mahus nagu eelmisel aastal – osaleme mõlmal päeval.	
13. Uuendada Facebooki ja Visitaibolandi kujundust, ülesehitust ja sisu	I p-a 2026 Kahe veebilehe ühendamine, ülesehitus, sisuloomine	Visitaiboland hakkab toimima veebivärvana rannarootsi kultuuriruumi ja on lõplikult valmis vahendama infot erinevatel teemadel. Facebook vahendab lisaks kultuurisündmustele huvitavaid lugusid. Kujundus muutub atraktiivsemaks noorematele huvirühmadele.	1 paranenud ja rohkem jälgijaid haarav FB ja koduleht Visitaiboland. Loodame jälgijate arvu viia FB lehel 400-lt 500-le.	

TURISM JA NÄHTAVUS

Piirkondades pakutavad turismiteenused ja loomeettevõtlus toetavad kohalikku arengut ning tutvustavad rannarootslaste kultuuripärandit laiemale avalikkusele.

Tegevused	Ajakava	Oodatav tulemus	Mõõdikud	Märkus
1. Parandame ja anname nõu Aibolandi kohalike omavalitsuste kodulehtede sisu osas.	I p-a 2026	Nelja valla kodulehel olev info on parandatud.	4 valda annavad kodulehtedel vajalikku ja sisukat info rannarootslaste kohta	
2. Veebiajalehe Eestirootslane ilmub 4 x aastas, eri piirkondi kajastavad väljaanded	1.jaan – 31.dets	Valminud on veebilehel Visitaiboland kättesaadavad ajakirjad	Ajalehe maht jääb samaks eelmise aastaga võrreldes	
3. Veebiajalehe fotopanga viimine Flickr keskkonda ja materjalid	I kv	Valmib fotopank, mis toetab Visitaibolandi ja teistes	1 korrastatud fotopank Flickr keskkonnas	

korrastada		meediakanalites loodava materjali kujundust		
4. Rannarootsi toidukultuuri programmi käivitamine	I kv	Juhul, kui õnnestub leida toetust veel ühe projektijuhi kaasamiseks, siis on see võimalik. Praegu otsime selleks rahalisi vahendeid.	Kui õnnestub palgata veel 1 projektijuht, siis on võimalik: Viia igal aastal läbi Rannarootsi kultuurifestivali, millel oleks üleriigiline ja rahvusvaheline haare. 2. Käivitada kultuuriresidentuuride programmi kultuurikontaktide tihendamiseks rannarootsi asualadel. 3. Välja töötada rannarootsi kultuuriteekond rahvusvaheliselt. 4. Käivitada 2-aastase toidukultuuri programmi, et täiendavate uuringute alusel välja töötada uusi retsepte, mis annavad kogukondadele võimaluse kasutada neid igapäevaselt. Vajame uusi rannarootsi pärimusel põhinevaid toidutooteid.	
Tegevused	Ajakava	Oodatav tulemus	Möödikud	Märkus
<p style="text-align: center;">KOOSTÖÖ JA VÕIMEKUS Rannarootsluse arendamiseks on olemas toimivad koostöövõrgustikud, vajalikud teadmised ning rahaline võimekus.</p>				
1. Ühiskondliku mõttekoja kokkukutsumine mais ja seejärel erinevatel teemadel: Nt Aibolandi ühine kultuuriteekond, rootsi keele õppe vajadused jm.	1.jaan – 31.dets	Laieneb rannarootsi kultuuriruumi aktiivselt mõtestavate inimeste arv ja seome väliskogukonna Rootsis lisaks kodupaigale kogu rannarootsi kultuuriruumis toimuvaga. Mõtte-/ nõukoda on platvorm uutele ühistele	Mõttekojas kaasame inimesi, kes ei kuulu rahvusnimekirja ja lisaks kultuurinõukogule lisandub veel vähemalt 29 aktiivset kogukonna liiget ühtsesse tekkivasse võrgustikku.	

		algatustele rannarootsi kultuuriruumis ehk Aibolandis.		
Juhatus koosolekud	2 x kvartalis aasta jooksul	Juhtimiseks vajalik info on värskendatud ja juhatuse pädevus lahendada olukordi olemas.	Toimub kaheksa koosolekut.	
Sihtasutuse nõukogu koosolekud	1 x kvartalis	Vastavalt põhikirjale on sihtasutuse järelvalve juhatuse üle ja koostöö korraldatud.	Toimub neli koosolekut aastas.	
Kultuurinõukogu koosolekud	2 x aastas. Kevad ja sügistaslv.	Vastavalt kultuuriomavalitsuse põhimäärusele on kokku kutsutud kultuurinõukogu infovahetuseks ja vabatahtlikkuse suurendamiseks. Suureneb vabatahtliku töö osakaal.	Toimub kaks koosolekut. Palume igal kultuurinõukogu liikmel, kes ei ole sellel aastal endale võtnud vabatahtlikku ülesannet, endale ise võtta ühe probleemkohaga töötamine, mida ta on enda kandideerimisavaldusel kirjeldanud.	
Valimiste peakomitee ja juhatus teeb ettepanekud valimiseeskirja parandamiseks Kultuuriministeeriumile.	I kv 2026	Parandatud valimiskorraldus annab võimaluse kultuurinõukogu eduka valimise korraldamiseks 2028. Reaalset olukorda arvestav muudatus seaduses, mis ei kajasta enam muutunud olukorda võimaldab kultuuriomavalitsusel jätkata enda tööd edaspidi.	2028. a. Kultuurinõukogu valimised on edukad.	